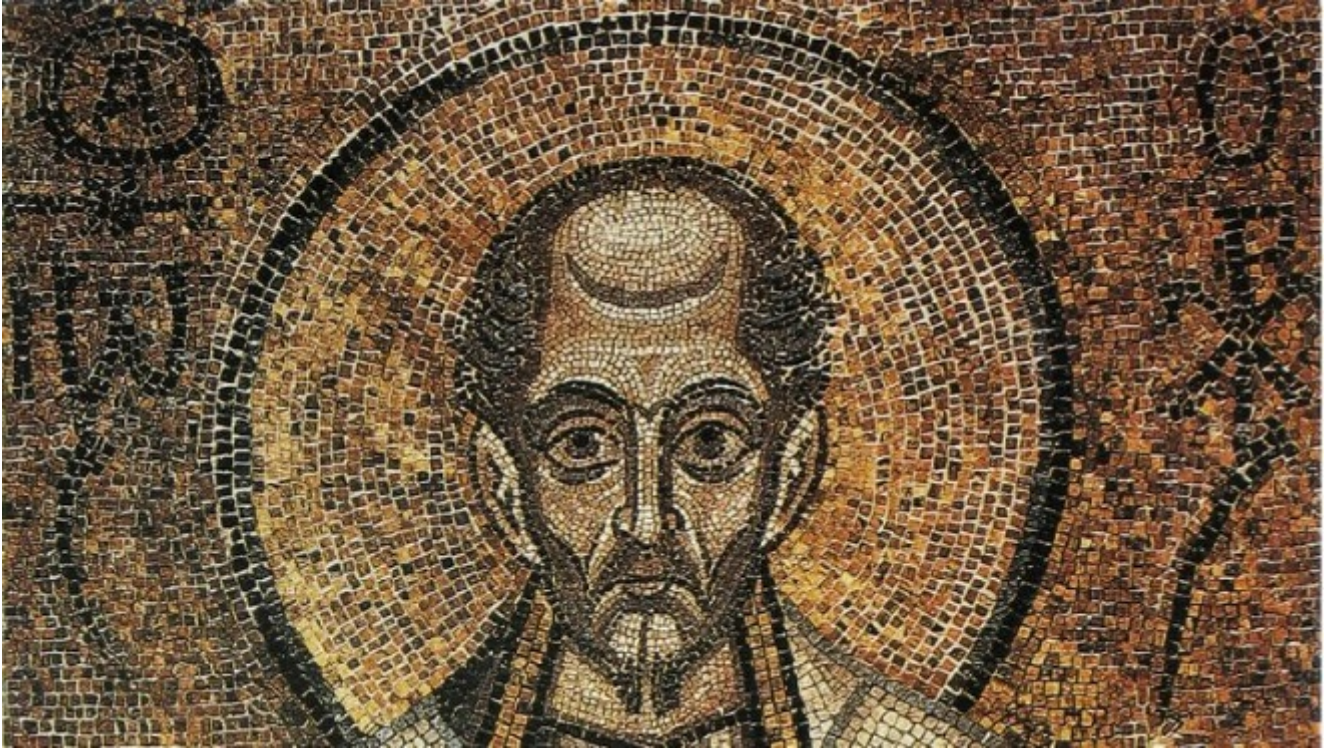
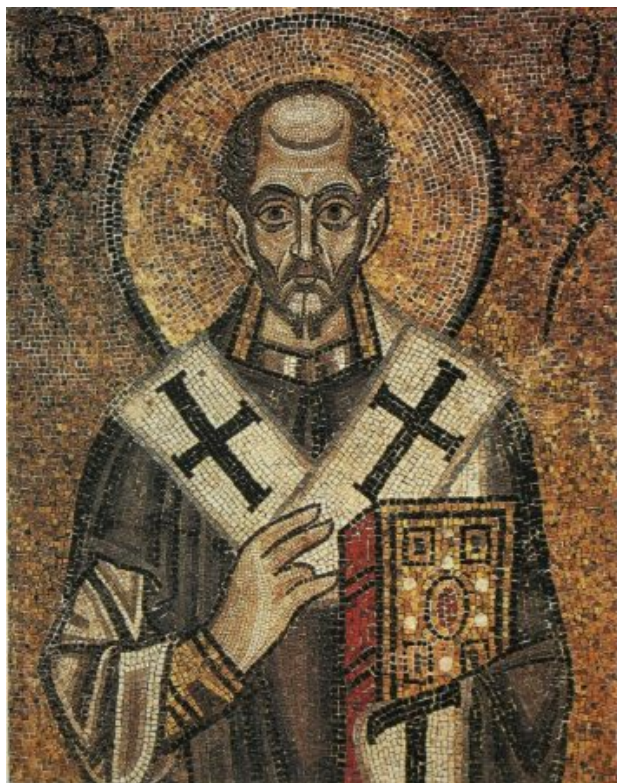

22 Σεπτεμβρίου 2021

Άγιος Ιωάννης Χρυσόστομος: Ο ενάρετος και γλυκός στους τρόπους άνθρωπος μεταμορφώνει γρήγορα την ταραχή!

/ [Σοφίας Πατερικής Απαύγασμα](#)

Άγιος Ιωάννης Χρυσόστομος (ψηφιδωτό). Αγία
Σοφία Κωνσταντινούπολη.

(Επιμέλεια Στέλιος Κούκος)

Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου ομιλία «Περί πραότητος»

α'. Νομίζω πως όλοι σας γνωρίζετε καλά, ότι όσοι ακούνε με σύνεση τ' αποφθέγματα του Θεού, πρέπει στη συμπεριφορά τους και στο χαρακτήρα να είναι καλοί κι ενάρετοι.

Οι δούλοι του Χριστού σ' αυτό κυρίως διαφέρουν απ' όσους αγνοούν την αλήθεια: ζουν πάντοτε με καλωσύνη και παρουσιάζουν ζωή γεμάτη ευσέβεια. Είναι πολύ φυσικό, βέβαια, να 'ναι κακοί και ελεεινοί όσοι δεν γνωρίζουν το Χριστό.

Αντίθετα, ο δούλος του Χριστού πιο πολύ πρέπει να παίρνη το όνομά του αυτό απ' την πραότητα στη συμπεριφορά του παρά απ' το όνομα που οι γονείς του έδωσαν.

Οι άνθρωποι αποκτούν την αγάπη του Θεού όχι τόσο για την αγνότητά τους, ούτε για τις νηστείες τους ή για την περιφρόνηση των χρημάτων και την προθυμία, με την οποία απλώνουν χέρι βοήθειας σε όσους έχουν ανάγκη, όσο για την ηπιότητα και την μετριοπάθεια στο χαρακτήρα.

Αυτή όμως η προθυμία, για να βοηθούν τους ανθρώπους που έχουν ανάγκη, δεν προέρχεται από πουθενά αλλού παρά απ' την καλωσύνη και περισσεύει σ' όσους αγαπούν τον Χριστό. Κι όπως τα ποτάμια απ' τις πηγές πηγάζουν, έτσι κι η

φροντίδα για τους φτωχούς πηγάζει απ' την ηπιότητα του χαρακτήρα.

Όποιος δηλαδή είναι ανεκτικός και ήπιος, αυτός μ' ευκολία κάνει κτήμα του τη φιλανθρωπία και δε θα το άντεχε να παραμελήση όσους βρίσκονται σε μεγάλη ανάγκη, γιατί τη φτώχεια των άλλων τη θεωρεί σαν δική του δυστυχία.

Ο φθόνος, βέβαια, είναι το πιο κακό απ' όλες τις ανθρώπινες αδυναμίες.

Ο ενάρετος όμως και ήπιος άνδρας δεν δέχεται μες στην ψυχή του αυτή τη βαριά αρρώστια, άλλα σαν βλέπη τους αδελφούς του να προκόβουν, τότε ευχαριστιέται και χαίρεται μαζί τους, γιατί θεωρεί σα δική του την καλή φήμη των άλλων, νομίζει πως ό,τι ανήκει στους φίλους του είναι και δικό του και γι' αυτό στις χαρές χαίρεται μαζί τους και στις λύπες λυπάται μαζί τους.

Τέτοια είναι τα δώρα της καλωσύνης, τέτοια είναι η ζωή αυτών που ζουν με ηπιότητα.

Ο καλωσυνάτος άνθρωπος είναι πατέρας των ορφανών, προστάτης των χηρών, κηδεμόνας της φτώχειας, βοηθός όσων αδικούνται, και σε κάθε περίπτωση επιβάλλει τη δύναμη της δικαιοσύνης.

Σεβαστός επίσης είναι στο παιδί ο πατέρας που ζη με την καλωσύνη, κι ακόμη το παιδί στον πατέρα, ο δούλος στον αφέντη του, που εξασφαλίζει έτσι τη συμπάθεια των υπηρετών του. Όταν επομένως δουν ότι αυτός είναι γεμάτος καλωσύνη και τους συμπεριφέρεται με γλυκούς τρόπους, πολύ τον εκτιμούν και τον θαυμάζουν και πιο πολύ τον θεωρούν πατέρα παρά αφέντη τους.

Και τώρα εμπρός, ας εξετάσωμε με κάθε λεπτομέρεια, πόσα καλά κερδίζουν απ' την καλωσύνη του χαρακτήρα τους οι ανεκτικοί άνθρωποι.

Λοιπόν, ο καλωσυνάτος είναι αγαπητός σ' όσους τον βλέπουν κι ακόμη αγαπητός σ' όσους εξ ακοής μόνο τον ξέρουν. Και δεν υπάρχει κανείς που ν' ακούη πως επαινείται ένας ήμερος άνθρωπος και δεν επιθυμεί συγχρόνως να τον δη και να τον αγκαλιάση και συνεχώς να τον έχη μπροστά στα μάτια του, γιατί θεωρεί την φιλία τον σαν ωφέλεια δική του.

Αν τύχη μάλιστα μερικοί άνθρωποι να διαπληκτισθούν μεταξύ των για χρήματα, πηγαίνουν γρήγορα στον ενάρετο, γιατί νομίζουν πως κάθε μάλωμα και φιλονικία θα τα διαλύση αμέσως η καλωσύνη του. Αν δηλαδή συμβή οι άνθρωποι να αισθάνωνται μίσος ο ένας για τον άλλο, ο γλυκός τρόπος του δικαστή αναγκάζει να γίνουν ήπιοι αυτοί που τόσο εύκολα ξεσπούν σε οργή και θυμό.

Αν όμως παρουσιαστούν μερικοί κι επιδιώξουν να φιλιώσουν αυτούς που μαλώνουν,

δεν θα κατορθώσουν να γίνουν σεβαστοί, γιατί, κατά τη γνώμη μου, σε κάθε υπόθεση είναι ικανός να πείση εκείνος ο σύμβουλος, ο οποίος πρώτος εφαρμόζει αυτά, που συμβούλευσε να κάνουν.

Όταν λοιπόν αυτός που διδάσκει την καλωσύνη φανή πως εφαρμόζει ό,τι απαιτεί, μόλις παρουσιαστή κι αμέσως οι θυμωμένοι μαλακώνουν και δεν έχει καθόλου ανάγκη από συμβουλές και λόγια, αλλά τους γεμίζει την ψυχή με ειρηνική διάθεση, προτού καλά καλά μιλήσει.

Κι όπως η ακτίνα του ήλιου διώχνει γρήγορα το σκοτάδι μόλις φανή, έτσι κι ο ενάρετος και γλυκός στους τρόπους άνθρωπος μεταμορφώνει γρήγορα την ταραχή και το μάλωμα σε ειρηνική και ήσυχη διάθεση.

Αξιίζει επομένως να σημειώσωμε εδώ πως κι ο Χριστός λέει, ότι μόνο οι άνθρωποι που είναι ειρηνικοί στους τρόπους θεωρούνται παιδιά του Θεού. Για ποιο λόγο όμως έδωσε το δικό του όνομα μόνο στους ήμερους ανθρώπους;

Φυσικά, γιατί εκείνος που προκαλεί μες στην ψυχή των άλλων φιλική και ειρηνική διάθεση, μιμείται, όσο μπορεί, τον Υιό τον Θεού. Εκείνος δηλαδή, σαν Θεός που ήταν και κύριος των πάντων, συμφιλίωσε τους αγίους αγγέλους με τους ανθρώπους, που βρίσκονταν σε πόλεμο μεταξύ τους, αφού φανερώθηκε σε μας με τη θεϊκή του σάρκα.

Κι ο ενάρετος άνθρωπος, τους αδελφούς και τους συγγενείς και τους φίλους, που μαλώνουν μεταξύ τους, τους πείθει να σέβωνται τους νόμους τον Θεού κι αφού ξεχάσουν την έχθρα τους ν' αγαπάη ο ένας τον άλλο σύμφωνα με την εντολή τον Θεού.

Ό,τι μάλιστα είναι τα νεύρα για τα σώματά μας, κάτι παρόμοιο είναι κι ο ενάρετος άνθρωπος μέσα στο σπίτι, στην εκκλησία και την πόλη.

Κι ο Παύλος επίσης συνηθίζει να ονομάζει τους αδελφούς σώμα και μέλη ο ένας του άλλου.

Αυτός λοιπόν που συμφιλιώνει όσους διαπληκτίζονται και μαλώνουν, εφαρμόζει το λόγο του Παύλου, γιατί πείθει όλους να μην αγνοούν τα μέλη τους κι ούτε να κατατρώγη ο ένας τον άλλο.

Είναι, επομένως, αληθινός εκείνος ο λόγος.

Έχει, λοιπόν, την ίδια δύναμη στην εκκλησία, το σπίτι και την πόλη όποιος συμφιλιώνει τους αδελφούς με τη δύναμη που έχουν τα νεύρα μες στα σώματα, γιατί συνενώνει και συμφιλιώνει τους ανθρώπους που 'ναι χωρισμένοι και

μαλώνουν μεταξύ τους.

Αυτή όμως τη δύναμη πάνω στους άλλους αποκτά ο καθένας, μόνον, όταν φανή ότι πρώτα πρώτα ο ίδιος ζη με καλωσύνη. Αντίθετα, όποιος εύκολα θυμώνει, αυτός θα γινόταν γελοίος στους περισσότερους ανθρώπους, σαν επιχειρήση να καταπραύνη όσους οργίζονται.

Απόσπασμα από την ομιλία «Περί πραότητος» του Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου σε μετάφραση, από την εκδοτική σειρά «Ιωάννου του Χρυσοστόμου έργα, τόμος 9ος, Πραγματείες». Εισαγωγή, μετάφραση, σχόλια Αικ. Τσοτάκου - Καρβέλη και Δημ. Καρβέλη. Γενική επιμέλεια Κων. Λουκάκη. Εκδόσεις ο «Λόγος», Αθήναι 1974.

<https://bit.ly/39sFx10>